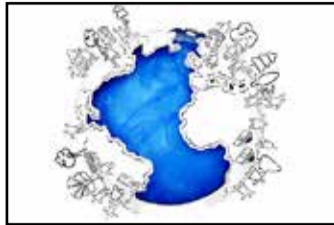

دغدغه‌مسترک
کار تونیست‌های جهان چیست؟

دبیر کل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور تأثیر فضای مجازی بر میزان مطالعه، مقایسه افراد در میزان مطالعه و عبادت دادن کودکان به کتاب خواندن را دغدغه‌مسترک کار تونیست‌هایی دانست که از کشورهای مختلف در سومین دوسالانه کار تون و کتاب شرکت کرده بودند به گزارش ایسنا، نشست خبری چهارمین جشنواره دوسالانه کار تون و کتاب با حضور علیرضا مختار پور (دبیر کل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور)، مهدی رضایی (معاون توسعه کتابخانه‌ها و ترویج کتابخوانی) و مسعود شجاعی طباطبایی (دبیر جشنواره)، بر گزار شد.

در ابتدای این نشست، مهدی رضایی در سخنانی اظهار کرد: نهاد کتابخانه‌ها مأموریت‌های اصلی خود یعنی تأسیس کتابخانه‌ها و انجام اقدامات و برنامه‌های ترویجی متعدد در طول سال به صورت متمرکز و غیر متمرکز در کتابخانه‌ها را پیگیری و انجام می‌دهد و در عین حال جشنواره‌های گوناگونی را همانند جشنواره رضوی، روز کتابدار و هفته کتاب هم در طول سال برگزار می‌کند.

او ادامه داد: یکی از اقداماتی که با هم‌بین رویکرد در این سال‌ها شکل گرفته و به شکل منظم و پایدار درآمده است، جشنواره کار تون و کتاب است. این جشنواره تبدیل به یک جریان پایداری شده است که توقعات و انتظاراتی از آن شکل گرفته شده است. اگر قرار بود این جشنواره در سال اول و دوم خودش را معرفی کند، امسال جریان ساز و توقع ساز شده است و مسیری را در این دو سال شکل داده که هنرمندان تلاشی می‌کنند آثاری را خلق و در جشنواره شرکت کنند که مایه افتخار ماست.

معاون توسعه کتابخانه‌ها و ترویج کتابخوانی بیان اینکه جشنواره کار تون و کتاب ظرفیت کامل بیشتر دارد، گفت: حتماً در آینده این ظرفیت وجود دارد که کتابخانه‌ها نیز به این جشنواره بپیوندند. چرا که کتابخانه‌ها بستر اصلی برای شکل‌گیری فرآیند کتابخوانی و شکل‌گیری رویدادهای فرهنگی است.

رضایی در بخش دیگری از صحبت‌های خود در پاسخ به پرسشی در باره نحوه توزیع کتاب در کتابخانه‌های شهرهای دور از مرکز نیز توضیح داد: خوشبختانه در نهاد یک عدالت پایداری برقرار است و آنچه در تهران در کتابخانه‌ها قرار می‌گیرد، در دورترین شهر هم قرار می‌گیرد. البته برخی منابع خاص و مرجع لزوماً در همه کتابخانه‌ها قرار نمی‌گیرد، ولی منابع عمومی در اختیار تمام مراکز کتابخانه‌ها قرار می‌گیرد.

همچنین در ادامه مسعود شجاعی طباطبایی، دبیر جشنواره کار تون و کتاب نیز درباره ساختار کلی چهارمین دوره این جشنواره توضیح داد: فراخوان جشنواره از هفتم شهریور با موضوعات گوناگون کتاب و شهر، کتاب و زندگی، کتاب و خانواده، کتاب و کودک، کتاب و کتابخانه، کتاب و رسانه و کتاب و امید منتشر شد. همانطور که انتظار داشتیم با توجه به اینکه چهارمین دوره این جشنواره در حال برگزاری است و به واسطه اتفاقات خوبی که در این چند دوره رخ داده همانند انجام تعهدات، تعامل مستمر با هنرمندان و... کشور‌های مختلفی در جشنواره شرکت کردند. بر همین اساس از ۷۲ کشور در جشنواره امسال حضور پیدا کرده‌اند.

شجاعی طباطبایی همچنین با اشاره به چهره‌های شاخص شرکت‌کنندگان خارجی در چهارمین دوره جشنواره کار تون و کتاب، درباره جوایز این دوره از جشنواره گفت: جوایز در نظر گرفته شده برای نفرات برتر به این صورت است که به نفر اول ۱۸۰۰ یورو، به نفر دوم ۱۳۰۰ و به نفر سوم ۹۰۰ یورو و پنج جایزه ۴۰۰ یورویی به سایر برندگان تعلق می‌گیرد.

در ادامه علیرضا مختار پور (دبیر کل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور) در سخنانی اظهار کرد: کار ارزشمندی که در جشنواره کار تون کتاب انجام شد و آثار ارزشمندی جمع‌آوری شد دارای چند نکته قابل توجه مشترک در آثار سالی در سومین جشنواره قابل مشاهده است. موضوع اول اشتراک نگرانی و دغدغه‌ها فرهنگی درباره میزان مطالعه است که آثار سالی نشان می‌دهد این یک دغدغه جهانی است. در پایان این نشست از کتاب «سومین دوسالانه بین‌المللی کار تون کتاب» رونمایی شد.

نگاهی به وضعیت نمایشگاه‌های گروهی هنرهای تجسمی

آفرینش فردی، ارائه جمعی

فضای هنری را در مسیر فعالیت‌های هنری خود حفظ کنند. همچنین تنهادر حد اشارة، نمایشگاه‌های گروهی فصلی یا کلکسیون‌ها را که اغلب با انگیزه صرف فروش آثار برپا می‌شوند، در همین دسته می‌توان جای داد.

اما آنچه رویدادی را در قالب ارائه گروهی آثار تجسمی اقتضا می‌کند، در حقیقت دلایلی جدی‌تر را دنبال می‌کند. از قضا علت اصلی پرداختن به این موضوع و در این فرصت، یادآوری همین اقتضات جدی‌تر برگزاری نمایشگاه‌های گروهی تجسمی است که متأسفانه به دلیل حاکم شدن شرایط روزمره، در رویدادهای هنری این روزها کمتر نشانی از آن‌ها می‌بینیم.

دسته‌بندی‌های اصلی در برگزاری نمایشگاه‌های گروهی

یکی از ریشه‌های آشنا و درازمدت برگزاری نمایشگاه‌های تجسمی به صورت گروهی به فعالیت طیف‌هایی از هنرمندان تجسمی در قالب گروه‌های هنری باز می‌گردد. در این شکل از تولید هنری دیده می‌شود که تعدادی از هنرمندان خواه به دلیل علاقه‌مندی به شکلی از فعالیت گروهی یا اشتراک در تلقی‌ها و نگاه به تولید هنری گرد هم جمع می‌شوند و به تولید اثر هنری بر پایه این اشتراکات می‌پردازند. واضح است که در چنین مسیری ارائه آثار گروه‌های هنری هم طبعاً در قالب نمایشگاه‌های گروهی امکان‌پذیر خواهد بود که در نهایت ارائه‌دهنده مجموعه تولیدات هنرمندان در نمایشگاه خواهد بود. فضای هنری امروز ایران متأسفانه از این بابت دچار فقدان بزرگ شده و در به حداقل رسیدن فعالیت هنرمندان تجسمی در قالب گروه‌های هنری بدیهی است که برگزاری نمایشگاه‌های گروه‌های هنری نیز به همین ترتیب به حداقل رسیده؛ تا جایی که دیگر بسیار به ندرت شاهد چنین نمایشگاه‌هایی در برنامه گالری‌های تهران هستیم.

گونه‌ای دیگر از ماهیت نمایشگاه‌های گروهی به بر جست‌ته شدن نقش آن دسته از فعالان هنری بازمی‌گردد که از آن‌ها با عنوان «کیوریتور»، «نمایشگاه گردان» یا «هنر گردان» یاد می‌کنیم. هر چند در این زمینه هم با

دقت نظر در خور این گستره باشد، اما در اینجا و به عنوان مقدمه‌ای بر طرح موضوع شاید بتوان اشاره‌هایی روشن‌نگرانه را به میان کشید. بر این اساس آنچه را که به عنوان گرایش‌های معمول در برگزاری نمایشگاه‌های گروهی می‌توان شناسایی کرد، در دو گروه اصلی جای می‌گیرد. اگر از پاسخ‌های ساده در مواجهه با این پرسش آغاز کنیم، می‌توان به مجموعه‌ای از انگیزه‌های روزمره به عنوان عامل شکل‌گرفتن نمایشگاه‌های گروهی هنری در این سال‌ها در تباط باشد. اگر چه واضح است که در نهایت یافتن پاسخی در خور از کم و کیف برگزاری نمایشگاه‌های گروهی خود نیازمند

دقت نظر در خور این گستره باشد، اما در اینجا و به عنوان مقدمه‌ای بر طرح موضوع شاید بتوان اشاره‌هایی روشن‌نگرانه را به میان کشید. بر این اساس آنچه را که به عنوان گرایش‌های معمول در برگزاری نمایشگاه‌های گروهی می‌توان شناسایی کرد، در دو گروه اصلی جای می‌گیرد. اگر از پاسخ‌های ساده در مواجهه با این پرسش آغاز کنیم، می‌توان به مجموعه‌ای از انگیزه‌های روزمره به عنوان عامل شکل‌گرفتن نمایشگاه‌های گروهی هنری در این سال‌ها در تباط باشد. اگر چه واضح است که در نهایت یافتن پاسخی در خور از کم و کیف برگزاری نمایشگاه‌های گروهی خود نیازمند

بهر روز فانتزیا

نمایشگاه‌های گروهی هنرهای تجسمی چگونه و بر اساس چاقضاتی شکل می‌گیرند؟ پرسش دقیق‌تر اینکه علیرغم ماهیت فردی تولید آثار تجسمی چه ضرورت‌هایی به ارائه این آثار به صورت گروهی منجر می‌شود. پاسخ به این پرسش از طرفی بسیار ساده به نظر می‌آید اما از سوی دیگر شرایط خاصی را در این زمینه یادآوری می‌کند که ممکن است با وضعیت عمومی تولید هنری در این سال‌ها در تباط باشد. اگر چه واضح است که در نهایت یافتن پاسخی در خور از کم و کیف برگزاری نمایشگاه‌های گروهی خود نیازمند

گزارش

نگاهی به نمایشگاه «هماوردی» در گالری ماه مهر

روایت هنری از هویت، قدرت و سیاست

این روزها در گالری ماه مهر نمایشگاهی از آثار ۱۰ هنرمند ایرانی و خارجی برپاست که با موضوع «خوش تن، قدرت، سیاست» شکل گرفته است. در این مجموعه هنرمند با رویکردی متفاوت به موضوع، اثری را به وجود آورده و در نتیجه در نمایشگاه شاهد آثار متنوع در مدهای مختلف هستیم. این نمایشگاه دارای دو کیوریتور است و هنرمندان ایرانی توسط آسیه سلیمیان و هنرمندان خارجی توسط کاتارینا مارا راب انتخاب شده‌اند و آثاری از ریماسلام مسلک، ماهی بینه بینه، مصطفی چوب تراش، آندرا سالوینو، مینا طلائی، نگار عالم زاده گرچی، علی و رامیار، احمد کامل، دیوید کرپندورف و الیزابت مسه به نمایش گذاشته شده است.

اما نکته قابل توجه آن است که هماهنگی زیادی میان آثار ارائه شده در نمایشگاه وجود دارد و با وجود آنکه هنرمندانی از ۶ کشور و فرهنگ مختلف این آثار را خلق کرده‌اند، مواجهه با موضوعی فراگیر و جهان‌شمول که دغدغه بسیاری از مردم دنیا است باعث شده آثاری که هنرمند در خلوت خود به وجود آورده است با هم ارتباطی درونی داشته باشند.

ریماسلام مسلک اثری دو بخشی را با نام «طبیعت بی جان» نمایش داده است. یک قسمت از این کار سردیسی از یک زن است که با چشمانی بسته و چهره‌ای بی حالت بر روی پایه قرار گرفته است. روبروی این مجسمه و با ارتفاعی به اندازه قد انسان، جعبه سیاهی را می‌بینیم که تنها یک

در پیچه در آن قرار دارد. در این در پیچه باریک، چشم‌های زنی را می‌بینیم که گهگاه حرکت می‌کند و یک می‌زند تا مخاطب زنده بودن آن را دریابد. اثری که نگار عالم زاده گرچی در این نمایشگاه ارائه کرده شامل دو بخش است. در تابلویی که بر روی دیوار قرار گرفته است صحنه‌ای را می‌بینیم که با دوربین مکتبگ سیاسی و اعلام هم‌پیمانی جمعی از افراد با انتخاب یک نفر به عنوان رئیس یک گروه است. اما در این تابلو هیچ انسانی دیده نمی‌شود و می‌دانیم چه کسانی با چه شخصی در حال پیمان بستن هستند. آنچه قابل مشاهده است تنها دستانی هستند که به نشانه امید، بالا آمده و دست یک شخص را بالاتر از خود قرار داده‌اند.

احمد کامل، هنرمند مصری دواثر را در این مجموعه به نمایش گذاشته است. در یکی از کارها شاهد عکسی از یک دفترچه هستیم که تمام نوشته‌های آن خط‌خورد و هیچ بخشی از آن قابل خواندن نیست. به نظر می‌رسد این سطور حاوی خاطراتی بوده که زمانی با علاقه نوشته شده بودند اما بعدها همه آنها از چشم پنهان شده تا شاید راهی برای فراموشی آنها باشد. اثر دیگر او ویدئویی است که در آن پای انسانی را مشاهده می‌کنیم که بر روی زمینی خاک‌گرفته حرکت می‌کند و خاک‌ها را پس می‌زند، گویی قصد دارد غبار خاطرات را کنار بزند و با بقایای حاصل از یک رخداد احذف کند. الیزابت مسه از کشور سوئیس با سه نقاشی آبرنگ در نمایشگاه حضور دارد. آثار فیکور اتیو

هر کدام یک انسان را سوره خود قرار داده و آنها را در وضعیت‌های مختلفی نمایش داده است. در یکی از آنها دختر بچه‌ای را می‌بینیم که نوع حرکت او شاید در لحظه اول مانند بازی کودکانه به نظر برسد، اما تاملی در رنگ‌ها و لکه‌های ایجاد شده بر کاغذ، نشان دهنده نیروی خارجی مانند هجوم یک اسلحه و آسیب‌هایی است که به کودک وارد شده است. در نقاشی دیگر او شاهد حضور مردی هستیم که با حرارت در حال سخنرانی است اما چشمانی که بسته شده‌اند نشان دهنده بی‌توجهی او به شرایط اطراف است. مصطفی چوب تراش نیز چنین رویکردی را در پیش گرفته است اما نقاشی‌های آبرنگی او نشان دهنده صحنه‌های جنگ هستند. با وجود این نگاه کودکانه و شاد به ذات پلید جنگ باعث شده است آنچه بر صفحه کاغذ می‌بینیم مانند شخصیت‌هایی خیالی به نظر برسند. دیوهای شاخ‌دار چکمه‌پوش، سرهای بریده که مانند توپ بر زمین قل می‌خورند، یا ماشین‌های جنگی که به حیوان تبدیل شده‌اند، در عین ظاهر فانتزی خود حکایت از فاجعه‌ای عمیق دارند.

آندرا سالوینو هنرمند ایتالیایی است که آثار خود را بر روی چهار کتاب قدیمی به وجود آورده است. بر روی جلد کتاب با صفحات آنها که تصویرسازی‌هایی متناسب با موضوع کتاب دارند، سالوینو به طراحی تصاویر مورد نظر خود پرداخته است. تصویر یک سرباز با لباس فرم و تصویر بوکسوری در حال مبارزه، بر روی جلد کتاب دیده می‌شود و از سوی دیگر در صفحات داخلی

سوء تفاهم‌هایی جدی نسبت به درک و تلقی صحیح از چنین کار کردهایی در رویدادهای مرتبط با هنرهای تجسمی روبه‌رو هستیم، اما به‌طور کلی این فعالیت را می‌توان یافتن یا ایجاد کردن و ساختن زمینه‌ای مشترک در آثار تجسمی گروه یا گروه‌هایی از هنرمندان دانست که ذیل رویکردها، شیوه‌ها و یا مفاهیم و مضامینی مشابه یا نزدیک به هم شکل گرفته‌اند یا قرار است با هدایت هنر گردان‌ها آفریده شوند. متأسفانه باید اذعان کرد که علیرغم رواج واژه کیوریتوری در فضای هنری ما، بسیار به ندرت پیش می‌آید که شاهد نمایشگاهی بر مبنای کیوریتوری آگاهانه و قابل تأمل در گالری‌ها باشیم؛ و به این ترتیب واژه‌های که بیش از هر چیز در این ارتباط می‌توان جایگزین کرد، عبارت «گردآوری» است.

و بالاخره در این دسته‌بندی اجمالی و در یادآوری ماهیت‌های دارای اصالت ارائه هنری با نمایشگاه‌های پژوهشی روبه‌رو هستیم که البته در هر دو شکل افرادی و گروهی نمونه‌هایی برای آن می‌توان معرفی کرد. در این رویکرد تهیه‌کننده نمایشگاه پژوهشی به دنبال پی‌گیری محتوا، مضمون، شیوه و... خاصی در بیان هنری، یا ترسیم خط سیری تاریخی یا رویکردهایی از این دست، اثر هنری را که ممکن است متعلق به هنرمند یا هنرمندانی باشد گواه‌اثبات یک نظریه هنری، روایتی تاریخی یا... قرار می‌دهد و از این طریق در صدد تأثیرگذاری بر مخاطب است.

مصدق‌هایی از نمایشگاه‌های گروهی در گالری‌های هنری

در پایان این فرصت مصداق‌هایی برای دسته‌بندی‌های یاد شده نمایشگاه‌های گروهی از میان نمایشگاه‌های این روزهای گالری تهران شاید بتوانند در شکل گرفتن تصویری واضح‌تر از ماهیت این نوع از ارائه هنری مفید باشد.

«نقش گون» عنوان نمایشگاه گروهی با گردآوری پارسا تاک و انسیه رزق دوست در گالری زنا طبق اعلام گردآورنده‌گانش با هدف شناخت هنرمندان جدید و ارائه آثار هنری با کیفیت و استاندارد برگزار شده و روند

فضای هنری امروز ایران
دچار فقدان بزرگ شده
و در به حداقل رسیدن
فعالیت هنرمندان تجسمی
در قالب گروه‌های هنری
بدیهی است که برگزاری
نمایشگاه‌های گروه‌های
هنری نیز به همین ترتیب به
حد اقل رسیده؛ تا جایی که
دیگر به ندرت شاهد چنین
نمایشگاه‌هایی هستیم

شکل‌گیری این نمایشگاه انتخاب آثار هنری فاخر و ارائه آن‌ها در بستر هنری مناسب بوده تا هنرمندان بتوانند آثار خود را در کنار دیگری به نمایش گذاشته و فرصتی برای معرفی شیوه هنری خود بیابند. نمایشگاه «کانون آگهی زیبا» در گالری دنا نیز با گردآوری محمد مخبری و شمیم‌طاهری، ۳۰ اثر چاپ شده از کانون آگهی زیبا در تهران مصور را از سال ۱۳۲۰ تا ۱۳۵۷ را به نمایش می‌گذارد و مروری تاریخی را مورد توجه قرار داده است. نخستین کانون آگهی در سال ۱۳۱۶ با عنوان کانون تبلیغاتی زیبا به راه‌اندازی شد. تازه‌ترین خدادسلسله نمایشگاه‌های کلکسیونر در گالری آرتیستس هنم به عنوان نمونه‌ای از نمایشگاه‌های گروهی فصلی طبق اظهار بر گزار کنند گانش با انگیزه گرد هم‌آوری آثار هنرمندان کلاسیک، مدرن و معاصر برای گرد هم‌آیی گالری داران و مجموعه‌داران برگزار شده و در این مجموعه در دومین نمایشگاه آثار بیش از ۷۰ هنرمند سرشناس مدرن و معاصر ارائه کرده است.

و بالاخره در نمایشگاه «ولی ما اهرامی بر جای نمی‌گذاریم» سمپوزیوم کیوریتورال تهران هم هدف از نمایش این مجموعه آثار هنری، مخاطب قرار دادن و به بحث گذاشتن موضوع تولیدهای هنری با اشیا، ساختمان‌ها، شهرزیستی و روابط اجتماعی است که روزانه بیش از بیست گذر او مهجور می‌شود و اینک این امر چگونه می‌تواند ارتباطات اجتماعی و هویت فردی و جمعی را تحت تأثیر قرار دهد.

کتاب، بر روی زمینه‌ای از کلمات، سیاستمداری را در حال سخنرانی، یا مجروحی را در بستر مشاهده می‌کنیم. سالوینو هم در این آثار افراد مختلف درگیر با جنگ‌ها و حوادث دنیای امروز را بر روی بستری کهن نمایش داده و به نوعی به زمینه تاریخی جنگ‌ها و ریشه‌دار بودن آنها در تاریخ اشاره کرده است. اثری که مینا طلائی در این نمایشگاه ارائه کرده است یک کار جمعی است که می‌توان آن را ماکتی از یک میز بیلیارد دانست. اما نکته قابل توجه درباره این میزان است که توپ‌های آن، فیکورهای انسانی هستند. در واقع این هنرمند آدم‌ها را به عنوان ابزاری در دست یک یا چند فرد قدرتمند نمایش داده است که به میل و اراده آن‌ها، مانند توپ به جهات مختلف هدایت می‌شوند. در نهایت نیز تمام این تصمیم‌ها و جهت‌دهی‌ها چیزی جز یک بازی سرگرم‌کننده برای شخص بازی‌کننده نیست.

دیوید کرپندورف آلمانی با یک اثر ویدئو در نمایشگاه شرکت دارد. این فیلم در فضایی تاریک نشانی از امید مردم یک جامعه به آینده هستند.